

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 12ης Ιουλίου 2019*

«Ανταγωνισμός – Συμπράξεις – Αγορά των οδηγών οπτικών δίσκων – Απόφαση με την οποία διαπιστώνεται παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ – Συμφωνίες σύμπραξης σε διαγωνισμούς που αφορούν οδηγούς οπτικών δίσκων για φορητούς και επιτραπέζιους υπολογιστές – Δικαιώματα υπεράσπισης – Υποχρέωση αιτιολόγησης – Αρχή της χρηστής διοίκησης – Πρόστιμα – Ενιαία και διαρκής παράβαση – Κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων»

Στην υπόθεση T-772/15,

Quanta Storage, Inc., με έδρα το Ταογυαν (Ταϊβάν), εκπροσωπούμενη από τους O. Geiss, δικηγόρο, B. Hartnett, barrister, και W. Sparks, solicitor,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον C. Giolito και την F. van Schaik, επικουρούμενους από τον C. Thomas, δικηγόρο,

καθής,

με αντικείμενο προσφυγή, δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, με αίτημα τη μερική ακύρωση της απόφασης C(2015) 7135 τελικό της Επιτροπής, της 21ης Οκτωβρίου 2015, σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (υπόθεση ΑΤ.39639 – οδηγοί οπτικών δίσκων), και, επικουρικώς, τη μείωση του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Δ. Γρατσία, πρόεδρο, I. Labucka και I. Ulloa Rubio (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: N. Schall, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 2ας Μαΐου 2018,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Απόφαση¹

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Κατά την απόφαση C(2015) 7135 τελικό, σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (υπόθεση ΑΤ.39639 – οδηγοί οπτικών δίσκων) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), η οποία αφορά συμφωνίες σύμπραξης σε διαγωνισμούς σχετικά με οδηγούς οπτικών δίσκων για φορητούς και επιτραπέζιους υπολογιστές, οι οποίοι διοργανώνονταν από δύο εταιρίες κατασκευής ηλεκτρονικών υπολογιστών, η προσφεύγουσα, Quanta Storage, Inc., δραστηριοποιείται στον κλάδο πληροφορικών συστημάτων αποθήκευσης και αναπτύσσει δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, σχεδιασμού, κατασκευής και προμήθειας οδηγών οπτικών δίσκων (στο εξής: ΟΟΔ). Συστάθηκε τον Φεβρουάριο του 1999. Πρόκειται για ανώνυμη εταιρία, εισηγμένη στο χρηματιστήριο της Ταϊπέι στην Ταϊβάν (Δημοκρατία της Κίνας) (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 23).
- 2 Η επίμαχη παράβαση αφορά ΟΟΔ οι οποίοι χρησιμοποιούνται σε προσωπικούς υπολογιστές (επιτραπέζιους και φορητούς υπολογιστές) (στο εξής: PC) που παράγονται από την Dell και τη Hewlett Packard (στο εξής: HP). Οι ΟΟΔ εγκαθίστανται επίσης και σε πολλές άλλες συσκευές που χρησιμοποιούν οι καταναλωτές, όπως συσκευές ανάγνωσης οπτικών δίσκων (στο εξής: CD) ή ψηφιακών οπτικών δίσκων (στο εξής: DVD), κονσόλες παιχνιδιών και άλλες ηλεκτρονικές περιφερειακές συσκευές (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 28).
- 3 Οι ΟΟΔ που χρησιμοποιούνται σε PC ποικίλλουν ανάλογα με τις διαστάσεις τους, τους μηχανισμούς τοποθέτησης (σχισμή ή δίσκο υποδοχής) και τους τύπους δίσκων που μπορούν να αναγνώσουν ή να εγγράψουν. Οι ΟΟΔ μπορούν να διακριθούν σε δύο κατηγορίες: τους οδηγούς μεσαίου ύψους (οδηγοί half-height, στο εξής: οδηγοί HH) για επιτραπέζιους υπολογιστές και τους μικρούς οδηγούς για φορητούς υπολογιστές. Η υποκατηγορία των μικρών οδηγών περιλαμβάνει οδηγούς διαφορετικών διαστάσεων. Υπάρχουν διάφοροι τύποι οδηγών HH και μικρών οδηγών, ανάλογα με την τεχνική τους λειτουργία (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 29).
- 4 Η Dell και η HP είναι οι δύο κύριοι κατασκευαστές αυθεντικών προϊόντων στην παγκόσμια αγορά των PC. Η Dell και η HP προσφεύγουν σε συνήθεις διαδικασίες διαγωνισμών για προμήθειες που διεξάγονται σε παγκόσμια κλίμακα και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ανά τρίμηνο διαπραγματεύσεις με μικρό αριθμό προεπιλεγμένων προμηθευτών ΟΟΔ σχετικά με τις τιμές σε παγκόσμιο επίπεδο και τον συνολικό όγκο των αγορών. Κατά κανόνα, τα ζητήματα τοπικού χαρακτήρα ουδέποτε διαδραμάτισαν ρόλο στους διαγωνισμούς για προμήθειες ΟΟΔ πλην εκείνων που συνδέονται με την προβλεπόμενη ζήτηση για τις περιοχές που επηρεάζουν τις συνολικές αγορές (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 32).
- 5 Οι διαγωνισμοί περιλάμβαναν προσκλήσεις προς υποβολή προσφορών, προσκλήσεις προς υποβολή ηλεκτρονικών προσφορών, διαδικτυακές διαπραγματεύσεις, ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς και διμερείς (μη διαδικτυακές) διαπραγματεύσεις. Κατά το πέρας του διαγωνισμού, οι πελάτες ανέθεταν την παραγωγή συγκεκριμένων ποσοτήτων στους συμμετέχοντες προμηθευτές ΟΟΔ (σε όλους ή τουλάχιστον στους περισσότερους από αυτούς, εκτός αν εφαρμοζόταν μηχανισμός αποκλεισμού) με βάση τις τιμές που πρότειναν οι προμηθευτές αυτοί. Για παράδειγμα, η καλύτερη προσφορά λάμβανε 35 έως 45 % των συνολικών αναθέσεων για το επίμαχο τρίμηνο, η δεύτερη καλύτερη προσφορά 25 έως 30 %, η τρίτη 20 % κ.ο.κ. Τις συνήθεις αυτές διαδικασίες για υποβολή προσφορών χρησιμοποιούσαν οι ομάδες πελατών που οργάνωναν τους διαγωνισμούς με σκοπό να επιτύχουν την υποβολή προσφορών σε ανταγωνιστικές τιμές. Προς τούτο, χρησιμοποιούσαν όλες τις πιθανές πρακτικές για την ενίσχυση του ανταγωνισμού ως προς τις τιμές μεταξύ των προμηθευτών ΟΟΔ (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 33).

1 Παρατίθενται μόνον οι σκέψεις των οποίων η δημοσίευση κρίνεται σκόπιμη από το Γενικό Δικαστήριο.

- 6 Η Dell διενήργησε τους διαγωνισμούς κυρίως μέσω διαδικτυακής διαπραγμάτευσης. Η διαπραγμάτευση αυτή μπορούσε να έχει καθορισμένη διάρκεια ή να ολοκληρωθεί μετά από συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, για παράδειγμα δέκα λεπτά μετά την τελευταία προσφορά, εφόσον κανένας προμηθευτής ΟΟΔ δεν υπέβαλλε νέα προσφορά. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διαδικτυακή διαπραγμάτευση μπορούσε να διαρκέσει πολλές ώρες εάν ο ανταγωνισμός μεταξύ των προσφερόντων ήταν πιο έντονος ή εάν η διάρκεια της διαπραγμάτευσης αυτής παρατεινόταν προκειμένου να παρακινηθούν οι προμηθευτές ΟΟΔ να συνεχίσουν να υποβάλλουν προσφορές. Αντιθέτως, ακόμη και όταν η διάρκεια μιας διαδικτυακής διαπραγμάτευσης ήταν μη προσδιορισμένη εκ των προτέρων και εξαρτιόταν από την τελική προσφορά, η Dell μπορούσε ανά πάσα στιγμή να ανακοινώσει το πέρας της διαδικτυακής διαπραγμάτευσης. Η Dell μπορούσε να αποφασίσει να περάσει από διαδικασία «μόνο διά κατάταξης» σε διαδικασία «στα τυφλά». Η Dell μπορούσε να ακυρώσει τη διαδικτυακή διαπραγμάτευση εάν η πρόσκληση υποβολής προσφορών ή η έκβασή της κρινόταν μη ικανοποιητική και μπορούσε, αντ' αυτού, να διεξαγάγει διμερείς διαπραγματεύσεις. Η διαδικασία διαδικτυακής διαπραγμάτευσης διεξαγόταν υπό την εποπτεία των διαχειριστών αγορών της Dell που ήταν υπεύθυνοι σε παγκόσμιο επίπεδο για τις συναλλαγές αυτές (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 37).
- 7 Η HP από την πλευρά της διεξήγε κυρίως τους διαγωνισμούς προμηθειών μέσω προσκλήσεων προς υποβολή προσφορών και προσκλήσεων προς ηλεκτρονική υποβολή προσφορών. Οι δύο διαδικασίες πραγματοποιούνταν διαδικτυακά με τη χρήση της ίδιας πλατφόρμας. Όσον αφορά, αφενός, τις προσκλήσεις υποβολής προσφορών, αυτές λάμβαναν χώρα ανά τρίμηνο. Περιλάμβαναν τόσο διαδικτυακές διαπραγματεύσεις όσο και διμερείς μη διαδικτυακές διαπραγματεύσεις, καταναεμημένες σε ορισμένη χρονική περίοδο, διάρκειας κατά κανόνα δύο εβδομάδων. Οι προμηθευτές ΟΟΔ καλούνταν σε ανοιχτό για συγκεκριμένη περίοδο διαγωνισμό, προκειμένου να υποβάλουν τις προσφορές τους μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Μετά το πρώτο στάδιο υποβολής προσφορών, η HP διαβουλευόταν με κάθε συμμετέχοντα και ξεκινούσε διαπραγματεύσεις με βάση την πρόταση του προμηθευτή ΟΟΔ ώστε να επιτύχει την καλύτερη προσφορά κάθε προμηθευτή χωρίς να αποκαλύψει την ταυτότητα ή την προσφορά των άλλων προμηθευτών ΟΟΔ. Όσον αφορά, αφετέρου, τις ηλεκτρονικές προσκλήσεις υποβολής προσφορών, αυτές οργανώνονταν κατά κανόνα υπό τη μορφή μειοδοτικού διαγωνισμού. Οι προσφέροντες συνδέονταν στη διαδικτυακή πλατφόρμα συγκεκριμένη ώρα και ο μειοδοτικός διαγωνισμός ξεκινούσε με τιμή εκκίνησης αυτήν που καθόριζε η HP. Οι προσφέροντες που υπέβαλλαν τις προοδευτικά χαμηλότερες προσφορές ενημερώνονταν για τη θέση τους στην κατάταξη κάθε φορά που υποβάλλοταν νέα προσφορά. Στο τέλος του καθορισμένου χρόνου, ο προμηθευτής ΟΟΔ που είχε υποβάλει την χαμηλότερη προσφορά κέρδιζε τον μειοδοτικό διαγωνισμό και οι λοιποί προμηθευτές κατατάσσονταν δεύτεροι και τρίτοι ανάλογα με τις προσφορές τους (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 41 έως 44).

Διοικητική διαδικασία

- 8 Στις 14 Ιανουαρίου 2009, η Επιτροπή έλαβε αίτηση περί μη επιβολής προστίμου, βάσει της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε υποθέσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2006, C 298, σ. 17, στο εξής: ανακοίνωση περί συνεργασίας), την οποία υπέβαλε η Philips. Στις 29 Ιανουαρίου και στις 2 Μαρτίου 2009, η αίτηση αυτή συμπληρώθηκε προκειμένου να περιλάβει, από κοινού με τη Philips, τη Lite-On και την κοινή τους επιχείρηση Philips & Lite-On Digital Solutions Corporation (στο εξής: PLDS) (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 54).
- 9 Στις 29 Ιουνίου 2009, η Επιτροπή απέστειλε αίτημα παροχής πληροφοριών σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ΟΟΔ (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 55).
- 10 Στις 30 Ιουνίου 2009, η Επιτροπή χορήγησε απαλλαγή υπό όρους στη Philips, τη Lite-On και την PLDS (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 56).

- 11 Στις 18 Ιουλίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση αιτιάσεων κατά δεκατριών προμηθευτών ΟΟΔ, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα (στο εξής: ανακοίνωση αιτιάσεων). Ανέφερε ότι οι εταιρίες αυτές είχαν παραβεί το άρθρο 101 ΣΛΕΕ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Συμφωνία ΕΟΧ), μετέχοντας σε σύμπραξη σχετικά με ΟΟΔ από τις 5 Φεβρουαρίου 2004 έως τις 29 Ιουνίου 2009, η οποία έγκειτο στον συντονισμό της συμπεριφοράς τους όσον αφορά διαγωνισμούς για προμήθειες που διοργανώθηκαν από δύο εταιρίες κατασκευής υπολογιστών, ήτοι την Dell και την HP.
- 12 Στις 26 Οκτωβρίου 2012, απαντώντας στην ανακοίνωση αιτιάσεων, η προσφεύγουσα υπέβαλε γραπτές παρατηρήσεις.
- 13 Στις 23 Νοεμβρίου 2012, η Dell απάντησε στο αίτημα παροχής πληροφοριών που της είχε απευθύνει η Επιτροπή (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 61).
- 14 Στις 29 και 30 Νοεμβρίου 2012, πραγματοποιήθηκε ακρόαση στην οποία έλαβαν μέρος όλοι οι αποδέκτες της ανακοίνωσης αιτιάσεων (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 60).
- 15 Στις 14 Δεκεμβρίου 2012, η Επιτροπή ζήτησε από όλους τους αποδέκτες της ανακοίνωσης αιτιάσεων να προσκομίσουν τα σχετικά έγγραφα που έλαβαν από την Dell και την HP. Οι αποδέκτες αυτοί απάντησαν στα αιτήματα αυτά και καθένας είχε πρόσβαση στις απαντήσεις που έδωσαν οι άλλοι προμηθευτές ΟΟΔ (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 62).
- 16 Στις 13 Μαρτίου 2015, η Επιτροπή κοινοποίησε στην προσφεύγουσα ορισμένα έγγραφα που έλαβε από την Dell και την HP και της ζήτησε να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της, πράγμα που η προσφεύγουσα έπραξε με επιστολή της 27ης Μαρτίου 2015.
- 17 Στις 9 Ιουνίου 2015, η προσφεύγουσα απέστειλε επιστολή στον σύμβουλο ακροάσεων της Επιτροπής προκειμένου αυτός να επιβεβαιώσει ότι η Επιτροπή είχε ζητήσει από την Dell και την HP αποδείξεις που καταδεικνύουν ότι οι επιχειρήσεις αυτές είχαν παράσχει στους προμηθευτές τους πληροφορίες σχετικά με τους ανταγωνιστές τους. Στην από 23 Ιουνίου απάντησή του, ο σύμβουλος ακροάσεων ανέφερε ότι η Επιτροπή δεν είχε υποβάλει τέτοιο αίτημα στις εν λόγω επιχειρήσεις.
- 18 Στις 3 Ιουνίου 2015, η Επιτροπή διαβίβασε στην προσφεύγουσα έκθεση πραγματικών περιστατικών, όπου εξηγούσε πώς σκόπευε να χρησιμοποιήσει τα έγγραφα αυτά.
- 19 Στις 21 Οκτωβρίου 2015, η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

Προσβαλλόμενη απόφαση

- 20 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή έκρινε ότι οι μετέχοντες στη σύμπραξη είχαν συντονίσει την ανταγωνιστική συμπεριφορά τους, τουλάχιστον από τις 23 Ιουνίου 2004 έως τις 25 Νοεμβρίου 2008. Διευκρίνισε ότι ο συντονισμός αυτός έγινε μέσω δικτύου παράλληλων διμερών επαφών. Η Επιτροπή επισήμανε ότι οι μετέχοντες στη σύμπραξη επεδίωκαν να προσαρμόσουν τον όγκο των προϊόντων που διέθεταν στην αγορά και να διασφαλίσουν ότι οι τιμές παρέμεναν σε επίπεδα υψηλότερα από αυτά που θα προέκυπταν ελλείψει αυτών των διμερών επαφών (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 67).
- 21 Η Επιτροπή διευκρίνισε, στην προσβαλλόμενη απόφαση, ότι ο συντονισμός μεταξύ των μετεχόντων στη σύμπραξη αφορούσε τους λογαριασμούς πελατών της Dell και της HP, των δύο σημαντικότερων κατασκευαστών αυθεντικών προϊόντων στην παγκόσμια αγορά των PC. Κατά την Επιτροπή, πέραν των διμερών διαπραγματεύσεων με τους προμηθευτές ΟΟΔ, η Dell και η HP οργάνωναν τυποποιημένους διαγωνισμούς για προμήθειες που λάμβαναν χώρα τουλάχιστον κάθε τρίμηνο.

Επισήμανε ότι τα μέλη της σύμπραξης χρησιμοποιούσαν το δίκτυο διμερών επαφών τους προκειμένου να νοθεύσουν τους διαγωνισμούς αυτούς, υπονομεύοντας έτσι τις προσπάθειες των πελατών τους να τონώσουν τον ανταγωνισμό μέσω των τιμών (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 68).

- 22 Κατά την Επιτροπή, οι τακτικές ανταλλαγές πληροφοριών παρείχαν στα μέλη της σύμπραξης τη δυνατότητα μεταξύ άλλων να γνωρίζουν λεπτομερώς τις προθέσεις των ανταγωνιστών τους πριν ακόμη συμμετάσχουν στον διαγωνισμό και, ως εκ τούτου, να προβλέπουν την ανταγωνιστική στρατηγική τους (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 69).
- 23 Η Επιτροπή προσέθεσε ότι, σε τακτά διαστήματα, τα μέλη της σύμπραξης αντάλλασαν πληροφορίες σχετικά με τις τιμές που αφορούσαν τους λογαριασμούς συγκεκριμένων πελατών καθώς και πληροφορίες που δεν σχετίζονταν με τις τιμές, όπως η υφιστάμενη παραγωγή και η προμηθευτική ικανότητα, η κατάσταση των αποθεμάτων, το καθεστώς πιστοποίησης και ο χρόνος εισαγωγής νέων προϊόντων ή βελτιώσεων. Επισήμανε, επίσης, ότι οι προμηθευτές ΟΟΔ είχαν πρόσβαση στα τελικά αποτελέσματα των περατωθέντων διαγωνισμών, δηλαδή στην κατάταξη, την τιμή και τον όγκο που επιτεύχθηκαν (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 70).
- 24 Η Επιτροπή επισήμανε επίσης ότι οι προμηθευτές, έχοντας κατά νου ότι έπρεπε να διατηρούν μυστικές τις επαφές τους από τους πελάτες, χρησιμοποιούσαν για να επικοινωνούν μεταξύ τους τα μέσα που έκριναν αρκούτως κατάλληλα για την επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος. Διευκρίνισε εξάλλου, ότι το 2003 απέτυχε, αφότου αποκαλύφθηκε σε πελάτη, η απόπειρα διεξαγωγής μιας αρχικής συνάντησης, με σκοπό να οργανωθούν τακτικές πολυμερείς συναντήσεις μεταξύ των προμηθευτών ΟΟΔ. Κατά την Επιτροπή, αντ' αυτού, έλαβαν χώρα διμερείς επαφές, κυρίως μέσω τηλεφωνικών κλήσεων και, ενίοτε, επίσης μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων, συμπεριλαμβανομένων μηνυμάτων σε προσωπικές διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (hotmail) και μέσω υπηρεσιών στιγμιαίων μηνυμάτων, ή μέσω συναντήσεων, κυρίως στο επίπεδο των διαχειριστών των παγκόσμιων λογαριασμών (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 71).
- 25 Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι μετέχοντες στη σύμπραξη επικοινωνούσαν τακτικά και ότι οι επαφές, κυρίως μέσω τηλεφώνου, καθίσταντο συχνότερες στο στάδιο της υποβολής προσφορών, στη διάρκεια του οποίου πραγματοποιούνταν πλείονες κλήσεις μεταξύ ορισμένων ζευγών μετεχόντων στη σύμπραξη. Διευκρίνισε ότι, γενικώς, οι επαφές μεταξύ ορισμένων ζευγών μετεχόντων στη σύμπραξη ήταν κατά πολύ αυξημένες σε σχέση με άλλα ζεύγη μετεχόντων (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 72).
- 26 Όσον αφορά τον υπολογισμό του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα, η Επιτροπή στηρίχθηκε στις κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23, παράγραφος 2, σημείο α', του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων).
- 27 Καταρχάς, για τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου, η Επιτροπή θεώρησε ότι, λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών διαφορών ως προς τη διάρκεια συμμετοχής των προμηθευτών και προκειμένου να αποτυπώσει καλύτερα τον πραγματικό αντίκτυπο της σύμπραξης, ήταν ενδεδειγμένο να χρησιμοποιήσει ετήσιο μέσο όρο υπολογιζόμενο με βάση την πραγματική αξία των πωλήσεων που πραγματοποίησαν οι επιχειρήσεις κατά τους πλήρεις ημερολογιακούς μήνες της αντίστοιχης συμμετοχής τους στην παράβαση (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 527).
- 28 Η Επιτροπή εξήγησε, ειδικότερα, ότι η αξία των πωλήσεων υπολογίστηκε βάσει των πωλήσεων ΟΟΔ για φορητούς και επιτραπέζιους υπολογιστές που τιμολογήθηκαν στις εγκατεστημένες στον ΕΟΧ οντότητες της HP και της Dell. Η Επιτροπή διευκρίνισε ότι, όσον αφορά την προσφεύγουσα, οι ετήσιες πωλήσεις που ελήφθησαν υπόψη περιλάμβαναν επίσης τις πωλήσεις ΟΟΔ προς τη Sony Optiarc, για φορητούς και επιτραπέζιους υπολογιστές της HP και της Dell (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 528 και 529).

- 29 Επιπλέον, η Επιτροπή έκρινε ότι, δεδομένου ότι η αντιανταγωνιστική συμπεριφορά έναντι της HP είχε αρχίσει αργότερα και προκειμένου να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη της σύμπραξης, η αξία των οικείων πωλήσεων έπρεπε να υπολογιστεί χωριστά για την HP και την Dell και να εφαρμοστούν πολλαπλασιαστές με βάση τη διάρκεια της σύμπραξης (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 530).
- 30 Στη συνέχεια, η Επιτροπή αποφάσισε ότι, καθόσον οι συμφωνίες συντονισμού των τιμών περιλαμβάνονται, ως εκ της φύσεώς τους, μεταξύ των σοβαρότερων παραβάσεων του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ και η σύμπραξη κάλυπτε γεωγραφικώς τουλάχιστον τον ΕΟΧ, το ποσοστό του μεταβλητού ποσού του προστίμου βάσει της βαρύτητας της παράβασης έπρεπε να καθοριστεί εν προκειμένω στο 16 % για όλους τους αποδέκτες της προσβαλλόμενης απόφασης (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 544).
- 31 Τέλος, η Επιτροπή επισήμανε ότι, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υπόθεσης, αποφάσισε να προστεθεί στο πρόστιμο συμπληρωματικό ποσό αποτρεπτικού χαρακτήρα, ύψους 16 % (προσβαλλόμενη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 554 και 555).
- 32 Το διατακτικό της προσβαλλόμενης απόφασης, στο μέτρο που αφορά την προσφεύγουσα, έχει ως εξής:

«Άρθρο 1

Οι κάτωθι επιχειρήσεις παρέβησαν το άρθρο 101 ΣΛΕΕ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ, συμμετέχοντας, κατά τη διάρκεια των αναφερόμενων χρονικών περιόδων, σε μια ενιαία και συνεχή παράβαση, αποτελούμενη από πλείονες διακριτές παραβάσεις, στον τομέα των οδηγών οπτικών δίσκων, η οποία καλύπτει το σύνολο του ΕΟΧ και συνίσταται σε συμφωνίες συντονισμού των τιμών:

[...]

η) [η προσφεύγουσα] από τις 14 Φεβρουαρίου 2008 έως τις 28 Οκτωβρίου 2008, για τον συντονισμό της έναντι της Dell και της HP.

Άρθρο 2

Για την παράβαση που αναφέρεται στο άρθρο 1, επιβάλλονται τα ακόλουθα πρόστιμα:

[...]

η) [στην προσφεύγουσα]: 7 146 000 ευρώ».

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 33 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 29 Δεκεμβρίου 2015, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 34 Η Επιτροπή κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως στις 29 Απριλίου 2016.
- 35 Κατόπιν εισηγήσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.
- 36 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 2ας Μαΐου 2018.

- 37 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέτρο που την αφορά·
 - επικουρικώς, να μειώσει το πρόστιμο που της επιβλήθηκε·
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 38 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή·
 - να καθορίσει το ύψος του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου σε 7 186 000 ευρώ·
 - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 39 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει πέντε λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων υπεράσπισης, παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης και προσβολή του δικαιώματος χρηστής διοίκησης, ο δεύτερος από πρόδηλη νομική πλάνη και παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης, λόγω ασυμφωνίας μεταξύ του διατακτικού της προσβαλλόμενης απόφασης και της συλλογιστικής της Επιτροπής όσον αφορά τη διάρκεια της παράβασης έναντι της ΗΡ, ο τρίτος από έλλειψη αποδείξεων και πλημμελή αιτιολογία σχετικά με τη συμμετοχή της προσφεύγουσας σε ενιαία και διαρκή παράβαση, ο τέταρτος από την αναρμοδιότητα της Επιτροπής να εφαρμόσει το άρθρο 101 ΣΛΕΕ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ και ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως από νομική και πραγματική πλάνη κατά τον υπολογισμό του προστίμου και παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης.
- 40 Πρέπει να εξεταστεί καταρχάς ο τέταρτος λόγος, που αντλείται από την αναρμοδιότητα της Επιτροπής να εφαρμόσει το άρθρο 101 ΣΛΕΕ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ και, εν συνεχεία, οι λοιποί λόγοι ακυρώσεως κατά τη σειρά με την οποία προβλήθηκαν.

[παραλειπόμενα]

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από πρόδηλη νομική και πραγματική πλάνη κατά τον υπολογισμό του προστίμου και από παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης

[παραλειπόμενα]

Επί του αιτήματος της Επιτροπής για αύξηση του προστίμου

- 270 Στο υπόμνημα αντικρούσεως, η Επιτροπή αναφέρει ότι, για να υπολογίσει το ύψος του προστίμου που πρέπει να επιβληθεί στην προσφεύγουσα, επέλεξε να αφαιρέσει όλες τις πωλήσεις προς την Dell και την ΗΡ ΟΟΔ που είχαν ενσωματωθεί σε εξυπηρετητές. Για την αφαίρεση αυτή, η Επιτροπή στηρίχθηκε στις εκτιμήσεις της προσφεύγουσας ότι τουλάχιστον το 10 % των πωλήσεων ΟΟΔ είχαν ενσωματωθεί σε εξυπηρετητές από την Dell. Πλην όμως, αμέσως μετά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, η Dell υπέβαλε στην Επιτροπή ακριβή στοιχεία κατά τα οποία η ως άνω ενσωμάτωση αφορούσε λιγότερο από 1 % των ΟΟΔ. Τελικά, το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα με την προσβαλλόμενη απόφαση ήταν κατά 40 000 ευρώ χαμηλότερο από το πρόστιμο που θα έπρεπε να της είχε επιβληθεί βάσει της ορθής αξίας των πωλήσεων. Προκειμένου να επιβάλει τις προσήκουσες κυρώσεις στην προσφεύγουσα για την παράβαση και να διασφαλίσει την

ισότιμη μεταχείριση των αποδεκτών της προσβαλλόμενης απόφασης, η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει την πλήρη δικαιοδοσία του και να καθορίσει το ύψος του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου σε 7 186 000 ευρώ.

- 271 Η προσφεύγουσα αντικρούει τα επιχειρήματα της Επιτροπής.
- 272 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να εκτιμά, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας πλήρους δικαιοδοσίας που του αναγνωρίζουν το άρθρο 261 ΣΛΕΕ και το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003, τον πρόσφορο χαρακτήρα του ύψους των προστίμων. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας πλήρους δικαιοδοσίας, οι εξουσίες του δικαστή της Ένωσης δεν περιορίζονται, όπως προβλέπεται στο άρθρο 264 ΣΛΕΕ, στην ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης, αλλά του επιτρέπουν τη μεταρρύθμιση της επιβληθείσας με την απόφαση αυτή κύρωσης (βλ. απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2008, Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, T-69/04, EU:T:2008:415, σκέψη 242 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 273 Επομένως, όπως υπογραμμίζει η Επιτροπή, ο δικαστής της Ένωσης έχει την εξουσία, πέραν του απλού ελέγχου νομιμότητας της κύρωσης, να υποκαθιστά την Επιτροπή προβαίνοντας στη δική του εκτίμηση και, κατ' επέκταση, να καταργεί, να μειώνει ή να αυξάνει το πρόστιμο ή τη χρηματική ποινή που επιβλήθηκαν (βλ. απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2008, Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, T-69/04, EU:T:2008:415, σκέψη 243 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 274 Υπό τις συνθήκες αυτές, μολονότι η άσκηση της αρμοδιότητας πλήρους δικαιοδοσίας ζητείται συχνότερα από τους προσφεύγοντες με σκοπό τη μείωση του προστίμου, τίποτα δεν απαγορεύει στην Επιτροπή να υποβάλει και αυτή στην κρίση του δικαστή της Ένωσης το ζήτημα του ύψους του προστίμου, ζητώντας την αύξησή του (απόφαση της 8ης Οκτωβρίου 2008, Schunk και Schunk Kohlenstoff-Technik κατά Επιτροπής, T-69/04, EU:T:2008:415, σκέψη 244).
- 275 Απόκειται συνεπώς στο Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο της πλήρους δικαιοδοσίας του, να εκτιμήσει, κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασής του, αν το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα αντιστοιχεί στη σοβαρότητα της παράβασης (βλ. απόφαση της 27ής Σεπτεμβρίου 2012, Shell Petroleum κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-343/06, EU:T:2012:478, σκέψη 117 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 276 Τέλος, όπως υπενθυμίζει η Επιτροπή με το υπόμνημα αντικρούσεως, το ύψος του προστίμου δεν μπορεί να παραμείνει αμετάβλητο καθόσον προέκυψε από τη συνεκτίμηση ενός πραγματικού στοιχείου το οποίο δεν ισχύει (βλ. απόφαση της 7ης Ιουνίου 2011, Arkema France κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-217/06, EU:T:2011:251, σκέψη 274 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 277 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα διαβίβασε στην Επιτροπή την εκτίμησή της μεταξύ άλλων με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 28ης Σεπτεμβρίου 2015. Η Dell, με τη σειρά της, παρέσχε τις εκτιμήσεις της με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 21ης Οκτωβρίου 2015, ήτοι την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.
- 278 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά τους γενικούς κανόνες στον τομέα της απόδειξης, η αξιοπιστία και, επομένως, η αποδεικτική ισχύς εγγράφου εξαρτάται από την προέλευσή του, τις περιστάσεις υπό τις οποίες συντάχθηκε, τον αποδέκτη του και το περιεχόμενό του (απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 2014, Επί κατά Επιτροπής, T-558/08, EU:T:2014:1080, σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 279 Διαπιστώνεται καταρχάς ότι η εκτίμηση της προσφεύγουσας όπως και η εκτίμηση της Dell διαβιβάστηκαν με απλά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σε απάντηση στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Επιτροπής, που δεν περιείχαν ούτε υπογραφή ούτε τα ονόματα των υπευθύνων για τις εκτιμήσεις αυτές.

- 280 Στη συνέχεια, επισημαίνεται ότι, μολονότι, προς στήριξη του συμπεράσματος ότι λιγότερο από 1 % των ΟΟΔ είχε ενσωματωθεί σε εξυπηρετητές από την Dell, το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της εταιρίας αυτής διευκρίνιζε ότι το ποσοστό αυτό ήταν 0,4 % βάσει των εσόδων, 0,5 % βάσει των δαπανών και 0,7 % βάσει της ποσότητας, δεν παρεχόταν καμία εξήγηση όσον αφορά τη μέθοδο υπολογισμού βάσει της οποίας κατέληξε στο ποσοστό αυτό.
- 281 Στο δε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της προσφεύγουσας, αναφερόταν απλώς ότι τουλάχιστον το 10 % των ΟΟΔ είχαν ενσωματωθεί σε εξυπηρετητές Dell αλλά ούτε εκεί παρέχονταν διευκρινίσεις ως προς τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε.
- 282 Κατά συνέπεια, μολονότι η εκτίμηση που παρέχεται από την Dell μπορεί να φαίνεται καλύτερα τεκμηριωμένη, δεν είναι ωστόσο αρκετά αξιόπιστη ώστε να διαπιστωθεί με βεβαιότητα ότι η εκτίμηση που παρέσχε αρχικώς η προσφεύγουσα συνιστά προδήλως πραγματικό στοιχείο που δεν ισχύει κατά την έννοια της απόφασης της 7ης Ιουνίου 2011, *Arkema France* κ.λπ. κατά Επιτροπής (Τ-217/06, ΕΥ:Τ:2011:251, σκέψη 274). Το ευεργέτημα της αμφιβολίας πρέπει συνεπώς να λειτουργήσει υπέρ της προσφεύγουσας.
- 283 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα της Επιτροπής περί αύξησης του προστίμου.

[παραλειπόμενα]

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Απορρίπτει το αίτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί αύξησης του προστίμου που επιβλήθηκε στην *Quanta Storage, Inc.*
- 3) Η *Quanta Storage* φέρει τα δικαστικά έξοδά της καθώς και τα τέσσερα πέμπτα των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.

Γρατσίας

Labucka

Ulloa Rubio

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 12 Ιουλίου 2019.

(υπογραφές)